

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

346

Vragen van de leden **Van Klaveren** en **Bontes** (beiden Groep Bontes/Van Klaveren) aan de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Buitenlandse Zaken over *de uitkomst van het Europese fraudeonderzoek naar een moskeeverzamelgebouw* (ingezonden 25 september 2015).

Antwoord van Minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 19 oktober 2015).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de recente brief waarin het Europese bureau voor fraudebestrijding (OLAF) aangeeft dat er geen sprake is van onregelmatigheden bij de subsidie voor een «moskeeverzamelgebouw»?¹

Antwoord 1

Ja, ik heb kennis genomen van de brief

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat de EU geen subsidie verstrekt voor de bouw van moskeeën of kerken, vanwege een strikte scheiding tussen kerk en staat?

Antwoord 2

Er is geen Europese subsidie verstrekt voor de bouw van een moskee of kerk.

Vraag 3

Hoe verhoudt de uitkomst van het onderzoek, dat stelt dat er geen sprake is van onregelmatigheden met betrekking tot de subsidie, zich tot het gegeven dat het gesubsidieerde gebouw echter tevens dienst doet als islamitische gebedsruimte, nota bene een Turkse en Marokkaanse moskee huisvest?

Antwoord 3

De uitkomst van het onderzoek bevestigt eerder beantwoorde vragen van uw Kamer. Er is geen relatie tussen het met Europese fondsen gesubsidieerde gebouw en de gebedsruimte. Zie tevens de eerdere antwoorden op Kamer-vragen 2014Z4154 van 6 maart 2014.

¹ Brief van het Europese bureau voor fraudebestrijding (OLAF)

Vraag 4 en 5

Hoe duidt u het gegeven dat de gemeente Amsterdam expliciet stelde dat er niet gecommuniceerd mocht worden over het feit dat het «Multifunctionele Centrum» zowel een Turkse als Marokkaanse gebedsruimte kent?²
Hoe ziet u, in het licht van de voorgaande vraag, het feit dat de architect de gebedsruimtes expliciet noemt als een van de hoofdfuncties van het gebouw en het betreffende gebouw ook aanduidt als een «moskeeverzamelgebouw»?³

Antwoord 4 en 5

Mij is niet bekend of de gemeente Amsterdam heeft gesteld dat er niet gecommuniceerd mocht worden over het gebedshuis. In verslagen zijn de twee onderdelen van het gebouw genoemd, met de daarbij behorende verdeelsleutel ten aanzien van het gesubsidieerde deel en het niet gesubsidieerde deel van het gebouw.

In het verslag van Hecon uit 2008 stond de zin:

«Alleen de functie MFC, geen Turks of Marokkaans gebedshuis noemen.»
Amsterdam Groot-Oost heeft de aanvraag voor EU-subsidie voor het project ingediend. Hierin is in de project aanvraag een duidelijk onderscheid gemaakt in het deel van het gebouw met bestemming Multicultureel centrum en het deel dat niet subsidiabel was met bestemming gebedsruimte. Beiden worden genoemd.

Vraag 6

In hoeverre deelt u de mening dat de gemeente Amsterdam een Europese subsidie van € 1,4 mln. heeft aangevraagd – en gekregen – voor een gebouw met een religieuze functie, door enkel te stellen dat het ging om een multicultureel en multifunctioneel centrum?

Antwoord 6

De Europese subsidie was niet bestemd voor het deel van het gebouw met religieuze functie. De subsidie is verstrekt voor een multifunctioneel centrum. Zie tevens de eerdere antwoorden op Kamervragen 2014Z4154 van 6 maart 2014.

Vraag 7

Welke maatregelen heeft Nederland, in de hoedanigheid van de primair verantwoordelijke lidstaat, genomen om onregelmatigheden of fraude in deze zaak te voorkomen?

Antwoord 7

Er is in dit geval geen sprake van fraude of onregelmatigheid. Alle geldende Europese regels zijn opgevolgd. De administratieve organisatie belast met de afwikkeling van het programma is zo opgezet dat adequate controles zijn ingebouwd. Dit ter voorkoming van het ontstaan van eventuele onregelmatigheden.

Het onderzoek van OLAF richt zich op de juiste besteding van de subsidie (conform de regels van de Structuurfondsen). De uitkomst van dit onderzoek is nu duidelijk en geeft aan dat er geen fraude geconstateerd is.

Vraag 8

Is het waar dat de gemeente Amsterdam, via het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, heeft gevraagd aan OLAF om deze zaak te laten rusten?⁴ Indien dit het geval is, kunt u dit dan toelichten?

Antwoord 8

De gemeente Amsterdam heeft nooit aan OLAF (zelf of via het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) gevraagd om deze zaak te laten rusten. Zo is mij vanuit de bestuursdienst van de gemeente Amsterdam kenbaar gemaakt. OLAF is een onafhankelijke organisatie.

² Communicatie gemeente Amsterdam met architect

³ <http://www.rohmer.nl/project/fusion-moskeeverzamelgebouw/>

⁴ <http://www.groene.nl/artikel/moskeeverzamelgebouw-in-de-doofpot>

Vraag 9

Betekent de uitkomst van het onderzoek dat gebouwen met een religieuze functie, (in Europese termen: doelstelling⁵, zolang zij echter in de subsidie-aanvraag maar worden omschreven als multifunctioneel dan wel multiculturele centrum, en in ieder geval het woord «moskee» weglaten, in aanmerking komen voor Europese subsidie? Zo neen, hoe dienen we de uitkomst dan te duiden?

Antwoord 9

Gebouwen met een religieuze functie komen niet in aanmerking voor Europese subsidie. In het multiculturele centrum aan de Joubestraat in Amsterdam is er geen subsidie verleend voor een religieuze ruimte.

Vraag 10

Wat betekent de uitkomst van het onderzoek voor de scheiding tussen kerk (in dit geval moskee) en staat op Europees niveau?

Antwoord 10

Gebouwen met een religieuze functie komen niet in aanmerking voor Europese subsidie. In dit fraudeonderzoek is geen verband gelegd met de scheiding tussen kerk en staat.

---

⁵ Communicatie gemeente Amsterdam met architect